

Prehľad udalostí na utorok 12. septembra	2
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 12. 9. 2023, 6:30	
Ranné správy RTVS 2023-09-12 07:00:00	6
Televízia, Ranné správy RTVS, 12. 9. 2023, 7:00	
Ranné správy RTVS	7
Televízia, Ranné správy RTVS, 12. 9. 2023, 7:59	
Pandémia najviac zasiahla 15-ročné dievčatá: Päťtinu ohrozuje depresia, cítia sa tučné a pijú stále viac energetických nápojov	8
Online, dennikn.sk, 12. 9. 2023, 8:16	
Aktualizovaný prehľad udalostí na utorok 12. septembra	11
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 12. 9. 2023, 9:42	
Rok 1983: V Košiciach otvorili špičkovú detskú kliniku	16
Online, vtedy.sk, 12. 9. 2023, 9:56	
AKTUÁLNE :24	17
Televízia, AKTUÁLNE :24, 12. 9. 2023, 10:00	
Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov	18
Online, tasr.sk, 12. 9. 2023, 16:22	
Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov	19
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 12. 9. 2023, 16:22	
Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov	20
Online, teraz.sk/zdravie, 12. 9. 2023, 16:25	
Budúci zubári vyškolili Košičanov o správnych návykoch ústnej hygieny	21
Online, kosiceonline.sk, 12. 9. 2023, 17:20	
Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov	22
Online, lekarna.sk, 12. 9. 2023, 17:23	
Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov	23
Online, lekari.sk, 12. 9. 2023, 18:03	
Spolu za zdravý a krásny úsmev	24
Televízia, Správy RTVS z regiónov, 12. 9. 2023, 18:16	
Prečo jeden cudzí jazyk nestačí	25
Televízia, Správy RTVS z regiónov, 12. 9. 2023, 18:17	
Správa o živote tínedžerov	27
Televízia, Televízne noviny, 12. 9. 2023, 19:29	
Perla východu – temperamentné Košice	29
Tlač, Rytmus života (SK), 13. 9. 2023	
Pandémia najviac zasiahla 15-ročné	31
Tlač, Denník N, 13. 9. 2023	
Pohotovosti majú málo špecialistov	33
Tlač, Hospodárske noviny, 13. 9. 2023	
Popredná osobnosť slovenskej divadelnej kultúry, Karol Horák, jubiluje	35
Online, teraz.sk, 13. 9. 2023, 5:57	

Prehľad udalostí na utorok 12. septembra [📄](#)

📅 12. 9. 2023, 6:30, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: D. Macková

popoludní: I. Matejička

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Cinematik - medzinárodný filmový festival (12. - 17. septembra)

Piešťany

08.00 11. zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Košice

Košice, magistrát, veľká zasadačka, prízemie, blok B, Trieda SNP 48/A

text

08.30 Odborná predvolebná diskusia Zdravá budúcnosť

Organizuje Americká obchodná komora v SR.

Téma: Analytická štúdia pre pozitívnu zmenu v zdravotníctve

Bratislava, hotel Sheraton, Pribinova 12

08.40 Vyhlásenie Jozefa Brhela a advokáta Michala Mandzáka pred pokračovaním súdneho procesu v kauze Mýtnik

Banská Bystrica, pred budovou Špecializovaného trestného súdu, Skuteckého 10

text, zvuk

09.00 Otvorenie zrekonštruovaného športového areálu pri Gymnáziu Jána Hollého

Trnava, Gymnázium Jána Hollého

09.00 Európsky deň jazykov

Košice, Filozofická fakulta **UPJŠ**

09.00 Konferencia Návod na lepšie Slovensko: Magnet pre talent: Schopnosť udržať si, prilákať a kultivovať talent rozhodne o budúcnosti krajiny

- príhovor predsedu vlády SR Ľudovíta Ódora a ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Daniela Bútoru

12.00 h - tlačová konferencia

Bratislava, hotel Bôrik

text, zvuk

09.00 Konferencia Sila vzťahov a spolupráce

Konferencia je zameraná na problematiku vzťahov a ich vplyvu na funkčnosť osobnej, pracovnej a spoločenskej spolupráce.

Bratislava, hotel DoubleTree By Hilton, Trnavská cesta 27/A

09.15 TK strany Demokrati - volebný program

Téma: Odhodlaní bojovať za Slovensko - predstavenie programu strany

Bratislava, centrála strany, Miletičova 21

09.30 TK Slovenskej kardiologickej spoločnosti - ochorenia srdca a ciev

TK Slovenskej kardiologickej spoločnosti, Slovenskej nadácie srdca a Únie pre zdravšie srdce pri príležitosti Svetového dňa srdca

Téma: Ochorenia srdca a ciev, ktoré zabíjajú najviac

Bratislava, Sky Bar, 7. poschodie, Hviezdoslavovo námestie 7

text, zvuk

10.00 TK Dôvery zdravotnej poisťovne

Téma: Dostupnosť dermatovenerologickej ambulantnej starostlivosti hradenej z verejného zdravotného poistenia klesá. Stúpa počet poisťencov - pacientov s melanómom. Ako na to reaguje Dôvera?

Bratislava, hotel Lindner, Metodova 4

10.00 TK Národného ústavu detských chorôb

Téma: Opätovné spustenie mobilnej aplikácie, ktorá bude slúžiť rodičom v lepšej orientácii pri náhle vzniknutých zdravotných problémoch ich detí. Situácia na urgentných príjmoch.

Bratislava, riaditeľstvo NÚDCH, prízemie, blok C, Limbová 1

10.00 TK Astronomického ústavu Slovenskej akadémie vied

Téma: 80 rokov astronomického výskumu vo Vysokých Tatrách

Na TK sa zúčastní predseda Slovenskej akadémie vied Pavol Šajgalík.

Stará Lesná, Kongresové centrum SAV Academia, salónik

text

10.00 Pracovné stretnutie odborníkov + TK

Stretnutie sa koná pri príležitosti vydania Národnej správy o zdraví a so zdravím súvisiacom správaní školákov v ich sociálnom kontexte (HBSC).

Bratislava, Úrad BSK, Sabinovská 16

text, zvuk

10.00 TK Rady pre záchranu zdravotníctva strany Sloboda a Solidarita

Téma: Predstavujeme "Zdravotnícke kilečko"

Bratislava, Liberálny dom, Priemyselná 8

text, zvuk

10.00 TK Ministerstva životného prostredia SR a Ministerstva hospodárstva SR

Téma: Zelená investícia za takmer pol miliardy eur podporí šesť slovenských podnikov s najvyššou produkciou skleníkových plynov

Informovať budú: minister životného prostredia SR Milan Chrenko, minister hospodárstva SR Peter Dohun a generálny riaditeľ sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia Milan Zvara.

Bratislava, MŽP SR, átrium, Námestie Ľ. Štúra 1

text, zvuk

10.00 Vyhodnotenie výsledkov 6. ročníka čitateľskej súťaže Kniha roka PSK 2022

Prešov, Krajská knižnica P.O. Hviezdoslava, Centrum regionálnych dokumentov, Hlavná 139

10.00 TK petičného výboru za vyhlásenie miestneho referenda v meste Trnava

Téma: Zrušenie všeobecne záväzného nariadenia mesta Trnava č. 609 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na území mesta Trnava pod názvom "Dajme stop parkovaciemu teroru!"

Trnava, parkovisko pred reštauráciou Relax, Rybníková ulica

text

10.20 Záverečná konferencia Operačný program Ľudské zdroje 2014-2020

Konferenciu otvorí ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR Soňa Gaborčáková. Následne sa uskutoční panelová diskusia: Zhodnotenie Operačného programu Ľudské zdroje a predstavenie zámerov Programu Slovensko na roky 2021-2027 pre cieľ politiky súdržnosti EÚ 4 (Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv)

Bratislava, hotel Saffron, Radlinského 27

text, zvuk

10.30 TK Kresťanskodemokratického hnutia

Téma: Každý musí mať lekára, keď ho potrebuje: Riešenia pre zdravotníctvo, ktoré už nepočkajú

Bratislava, sídlo KDĽH, 3. poschodie, Šafárikovo námestie 4

text, zvuk

11.00 TK Rozhlasu a televízie Slovenska

Téma: Uvedenie jesennej vysielacej štruktúry RTVS

Bratislava, RTVS, Mlynská dolina, foyer výškovej budovy

text, video, foto

11.00 TK Nadácia Zastavme korupciu

Téma: Súdny rodičov o deti môžu byť menej bolestivé a transparentnejšie

Zúčastnia sa: ministerka spravodlivosti SR Jany Dubovcovej, sudkyňa Okresného súdu Prešov Eva Farkašová a zástupcovia Nadácie Zastavme korupciu.

Bratislava, Binárium, sídlo nadácie, Staré Grunty 18, Mlynská dolina

text, video, zvuk, foto

11.00 TK predsedu hnutia Sme rodina Borisa Kollára

Téma: Dôležitý bod volebného programu

Bratislava, NR SR, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk, live

11.00 TK o projekte Umenie ako dôkaz/ Art as evidence

O umeleckom a vzdelávacom projekte proti dezinformáciám budú informovať zástupcovia Poľského inštitútu v Bratislave, Goetheho inštitútu Slovensko, Českého centra, Francúzskeho inštitútu a Holandského veľvyslanectva.

Bratislava, Poľský inštitút v Bratislave, Námestie SNP 27

11.00 Brífing o roadshow Spolu za zdravý a krásny úsmev

Téma: 11. ročník najväčšej celoslovenskej študentskej roadshow v oblasti ústneho zdravia Spolu za zdravý a krásny úsmev

Košice, pred Urbanovou vežou, Hlavná ulica (v prípade nepriaznivého počasia v Auparku)

text, zvuk

12.00 Culture Across - Kultúrne mosty cez rieku Morava

Záverečné podujatie na hrade Devín

12.00 h - prezentácia priebežných zistení archeologického výskumu

12.35 h - komentovaná prechádzka hradný areálom - prezentácia výsledkov projektu

13.45 h - odborný program

Bratislava, hrad Devín

12.00 Brífing Združenie miest a obcí Slovenska

Téma: Informovanie o aktuálnych témach miestnej územnej samosprávy - financovanie samospráv a eurofondy

Vysoké Tatry, hotel Patria, vestibul, Štrbské Pleso 33

text, video, zvuk

12.45 TK po rokovaní zástupcov Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a partnerských organizácií pôsobiacich v školstve

Téma: Ako ďalej v slovenskom školstve po parlamentných voľbách 2023: zamestnanosť, sociálne postavenie, platy, profesijný rozvoj

Bratislava, budova JMF, prízemie, Bajkalská 29/A

text, zvuk

14.00 Konferencia Slovenskej agentúry životného prostredia

Téma: Nebúrajte, obnovujte!

Bratislava, SNG, kinosála, Riečna 1

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

dk lk

Autor: LK

Ranné správy RTVS 2023-09-12 07:00:00 [↗](#)

📅 12. 9. 2023, 7:00, Relácia: **Ranné správy RTVS** [↗](#), Stanica: RTVS, Vydavateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 30 000 GRP: 0,67 OTS: 0,01 AVE: 98868 EUR

[strojový prepis] ...úrovňou znalosti cudzieho jazyka aj tomu sa bude venovať redaktorka Katarína Zákutia Dánska so svojou hostkou Dobré_ráno na východné Slovensko dobré ráno dá sa povedať že kedysi stačilo ovládať len jeden cudzí jazyk no dnes to už neplatí aj tie nároky sú už vyššie prečo je to tak tak o tom sa budem zhovárať s vyučujúcou z katedry anglistiky a amerikanistiky tejto **univerzity**...

Ranné správy RTVS [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 7:59, Relácia: **Ranné správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **30 000 GRP: 0,67 OTS: 0,01 AVE: 31834 EUR**

[strojový prepis] ...*Tak o tom sa budem zhovárať s vyučujúcou z katedry anglistiky a amerikanistiky tejto univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Adrianou sa baví kovov. Takže pani Smolíková, prečo nestačí v dnešnej dobe už len jeden cudzí jazyk? Dá sa povedať, že v dnešnom globalizovanom svete, ktorý komunikuje práve v anglickom jazyku, je angličtina už nutnosťou...*

Pandémia najviac zasiahla 15-ročné dievčatá: Päťtinu ohrozuje depresia, cítia sa tučné a pijú stále viac energetických nápojov

12. 9. 2023, 8:16, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Veronika Folentová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 217 388 GRP: 4,83 OTS: 0,05 AVE: 2001 EUR

Mladé dievčatá sa najhoršie cítia pri sledovaní sociálnych sietí, chlapci mali nepríjemné pocity pri hraní online hier.

Po pandémie sa zhoršilo duševné aj fyzické zdravie mladých ľudí. Najvýraznejšie sa to prejavilo u starších dievčat vo veku od 13 do 15 rokov. Upozorňuje na to štúdia HBSC. Ide o medzinárodnú štúdiu o zdraví u 11-, 13- a 15-ročných školákov, na ktorej spolupracuje Svetová zdravotnícka organizácia.

Zapojilo sa do nej 95 škôl a dotazník vyplnilo takmer 10-tisíc mladých ľudí od 11 do 15 rokov. Štúdia sa robí každé štyri roky, a tak vie ukázať, ako sa vyvíja situácia a nálady medzi mladými.

V dotazníku žiaci odpovedajú na otázky o ich fyzickom zdraví, o pocitoch pri používaní internetu alebo o tom, ako sa stravujú a hýbu. Cieľom je zachytiť nálady a trendy v živote školákov. Výsledky, ktoré štúdia predstavila, vôbec nie sú dobré.

Zdravie vnímajú negatívnejšie

Štúdia neposudzovala, ako sa mení zdravie mladých ľudí, ale pýtala sa ich na to, ako ho oni hodnotia. Mali možnosti na škále od vynikajúce až po zlé. Len každý desiaty chlapec hodnotil svoje zdravie nepriaznivo. A to vo všetkých vekových skupinách. U dievčat sa hodnotenie stavu vyvíja s vekom – čím staršie, tým horšie sa cítia.

Nepriaznivo hodnotila svoj zdravotný stav takmer štvrtina 15-ročných dievčat. Kým u chlapcov sa hodnotenie zdravia od roku 2018 nemení, u dievčat vo veku 13 a 15 rokov výrazne narástlo negatívne hodnotenie svojho zdravia.

Aké mali problémy? Každé tretie 15-ročné dievča cítilo aspoň raz za týždeň [lock]bolesť hlavy a chrbta. A každé piate bolesť brucha. U chlapcov je to o zhruba polovicu menej.

Keď sa mladých v dotazníku pýtali, či cítia nervozitu, podráždenosť alebo smútok, rozdiely medzi chlapcami a dievčatami boli ešte výraznejšie. 40 percent 15-ročných dievčat prežívalo smútok viac ako raz do týždňa. Podráždenosť, zlú náladu a nervozitu pocítovala viac ako polovica z nich. Počet dievčat, ktoré sa takto cítia, od roku 2014 výrazne rastie a ukazuje sa, ako sa vekom dievčatá cítia výrazne horšie.

Problém je to aj preto, že na vzostupe je užívanie liekov. Tri štvrtiny 15-ročných dievčat povedali, že užívali liek na bolesť aspoň raz za mesiac.

Zle spia

Zhruba 15 percent chlapcov aj dievčat od 11 do 15 rokov povedalo, že aspoň raz za mesiac užíli tabletku na zaspávanie, nervozitu alebo zlepšenie nálady.

Štúdia totiž ukazuje, že problémy so zaspávaním má zhruba každý piaty chlapec. Aj tu platí, že u dievčat sa to s vekom zhoršuje a v 15 rokoch malo problém so zaspávaním každé tretie dievča.

Najväčšie problémy so spánkom majú preto, že ich niečo trápi. Môžu to byť školské povinnosti, konflikty či zlé sny, no situáciu zhoršuje aj používanie mobilu alebo internetu pred spánkom. Za posledných osem rokov sa aj skracuje dĺžka spánku.

Duševné zdravie

Údaje WHO, ale aj Národného centra zdravotných informácií ukazujú, že duševné zdravie mladých sa výrazne zhoršuje. Vidieť to aj na najnovšej štúdii. Takmer 30 percent 15-ročných dievčat hodnotilo svoju celkovú spokojnosť so životom negatívne.

Riziko depresie má každé piate dievča vo veku 13 a 15 rokov. U chlapcov je to v každej vekovej skupine menej ako desať percent.

Rovnako veľké rozdiely vidieť aj pri úzkosti. Miernu až silnú úzkosť zažívala tretina 13- a 15-ročných dievčat, rovnaký počet sa cítil osamelo.

Pijú stále viac energetických nápojov

Štúdia ukazuje aj to, ako sa mladí ľudia stravujú. Takmer polovica chlapcov raňajkuje každý pracovný deň, u dievčat je to len asi tretina. Ovocie či zeleninu nejde každý deň ani polovica chlapcov a dievčat.

S vekom rastie aj podiel mladých ľudí, ktorí pijú aspoň raz týždenne energetické nápoje. Vo vekovej skupine 15 rokov je to až tretina detí, u 11-ročných je to takmer každý desiaty.

Ako však vysvetľuje kardiológ Róbert Hatala, energetické nápoje sú dvojité problémy. „Popri veľkej koncentrácii cukru sú tam zbytočne vysoké objemy kofeínu, často vyššie ako v káve. Mladí ľudia by to vôbec nemali piť a už vôbec nie kombinovať s alkoholom.“

Dodáva, že tieto nápoje obsahujú aj taurín, teda látku, ktorá bola napríklad vo Francúzsku dlho zakázaná. Energetické nápoje tam predávali bez nej. „Neskôr sa to v rámci jednotného európskeho trhu upravilo, žiaľ, k horšiemu,“ dodal.

Zhruba pätina školákov povedala, že denne pije sladené nápoje, ktoré tiež obsahujú vysoký objem cukru. Tretina školákov denne je sladkosť, no tento trend posledných osem rokov klesá.

Nadhmotnosť a obezita rastie

Štúdiá merala aj výskyt nadhmotnosti a obezity. V tomto prípade sa už nepýtali na názor školákov – tí uviedli svoju hmotnosť a výšku a odborníci vypočítali takzvané BMI. Problém s obezitou a nadhmotnosťou rastie s vekom. U 11-ročných školákov ju má zhruba každý desiaty, pri 15-ročných sa nadhmotnosť či obezita vyskytuje u každého piateho chlapca a pri 14 percentách dievčat.

Výskumníci merali aj percento telesného tuku. Najvyšší výskyt bol u 11-ročných chlapcov. Kým u chlapcov percento telesného tuku s vekom klesalo, u dievčat bol najvyšší výskyt v 15 rokoch. „Výskyt nadhmotnosti a obezity určenej na základe meraného percenta tuku kolísal od 11 do 40 percent,“ píše výskumníci v štúdií.

Horšie ako konkrétne čísla je trend. Od roku 2014 vidieť, že počet mladých ľudí s nadhmotnosťou a obezitou významne stúpa vo všetkých vekových skupinách, u dievčat aj chlapcov.

Keď sa však výskumníci pýtali, ako školáci hodnotia svoju postavu, výsledky sú iné. Zhruba tretina dievčat povedala, že sú trochu a veľmi tučné. U chlapcov sú tieto čísla menšie – takto svoje telo hodnotí pätina z nich.

Dievčatá sú aj omnoho menej spokojné so svojou postavou. Polovica 15-ročných povedala, že nie je spokojná, viac ako tretina dievčat je presvedčená, že je tučná. Tento pocit sa vekom veľmi nemení a je viditeľný už v 11 rokoch. U chlapcov sa vyskytuje omnoho zriedkavejšie.

Prispieva k tomu zrejme aj menej pohybu. S rastúcim vekom stále menej denne športujú a u dievčat je každodenná fyzická aktivita na zhruba polovičnej úrovni. Len každé desiate dievča v 15 rokoch denne športuje. U chlapcov je to každý piaty. A ich počet od roku 2014 klesá.

Výskumníci sa pýtali aj na to, či školáci majú aktívnu cestu do školy – teda či chodia peši, na bicykli alebo neelektrickej kolobežke. Len polovica z nich povedala, že majú aktívny transport.

Mladí nemajú problém dostať sa k alkoholu

Štúdiá ukazuje, že každý tretí školák má už v 15 rokoch skúsenosti s fajčením. Tento trend od roku 2014 klesá. Pri elektronických cigaretách je to ešte viac – zhruba 40 percent žiakov. Potvrďuje sa aj to, že už v 11 rokoch majú školáci prístup k alkoholu. Pozrime sa na to v číslach:

Takmer každý piaty 11-ročný chlapec má skúsenosť s alkoholom. U 13-ročných je to každý tretí mladý človek bez ohľadu na pohlavie a u 15-ročných má skúsenosť s alkoholom každý druhý. Zhruba tretina 15-ročných školákov povedala, že pije alkohol aspoň raz za mesiac.

V tejto vekovej skupine povedalo 18 percent školákov, že sa aspoň dvakrát opili. Alkohol je povolený od 18 rokov, ale 15 percent 15-ročných školákov povedalo, že im ho neodmietli predáť v obchode či bare. Mladí 15-roční študenti majú skúsenosti aj s marihuanou – potvrdilo ju 10 percent dievčat a 14 percent chlapcov.

Na internete sú, aj keď ich to nebaví

Štúdiá zisťovala aj to, ako sa mladí správajú na internete. Zhruba každý desiaty študent od 11 do 15 rokov sa priznal, že sa mu často alebo veľmi často stalo, že nejedol alebo nespal vinou internetu. Ak neboli na internete, cítili sa nepríjemne – toto uvádza od 13 do 20 percent mladých a výskyt tohto pocitu sa vekom zvyšuje.

Zhruba tretina 13- a 15-ročných dievčat surfuje na internete, aj keď ich to nebaví, u chlapcov je to každý piaty. 15-ročné dievčatá sa v dotazníku priznali, že pre internet zanedbávali aj rodinu, školu či priateľov. Povedalo to každé piate dievča.

Školáci si zjavne problém uvedomujú – zhruba pätina z nich vo veku 11, 13 aj 15 rokov sa snažila obmedziť čas, ktorý na internete strávil, ale neúspešne.

Problém pri užívaní internetu cítili chlapci a dievčatá pri úplne iných aktivitách. Chlapci pri hraní online hier (28 %), dievčatá pri sledovaní sociálnych sietí (30 %).

Štúdia

Koordináciu štúdie zastrešuje Ústav psychológie zdravia a metodológie výskumu Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, ktorý ju realizuje v spolupráci s viacerými pracoviskami Univerzity Komenského v Bratislave, Prešovskej univerzity v Prešove a Trnavskej univerzity v Trnave s podporou kancelárie WHO na Slovensku, Úradu verejného zdravotníctva, ministerstva zdravotníctva, ministerstva školstva a detskej organizácie Fénix.

Dotazníky mladí vyplňali v máji a júni 2022.

Foto – JumpStory

Autor: Veronika Folentová

Aktualizovaný prehľad udalostí na utorok 12. septembra [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 9:42, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: D. Macková

popoludní: I. Matejička

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Prehliadka historického Legiovľaku (12. - 17. septembra)

Zvolen, železničná stanica

video, foto

Cinematik - medzinárodný filmový festival (12. - 17. septembra)

Piešťany

08.00 11. zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Košice

Košice, magistrát, veľká zasadačka, prízemie, blok B, Trieda SNP 48/A

text

08.30 Odborná predvolebná diskusia Zdravá budúcnosť

Organizuje Americká obchodná komora v SR.

Téma: Analytická štúdia pre pozitívnu zmenu v zdravotníctve

Bratislava, hotel Sheraton, Pribinova 12

08.40 Vyhlásenie pred pokračovaním súdneho procesu v kauze Mýtnik

Vyhlásenie Jozefa Brhela a advokáta Michala Mandzáka.

Banská Bystrica, pred budovou Špecializovaného trestného súdu, Skuteckého 10

text, zvuk

09.00 Otvorenie zrekonštruovaného športového areálu pri Gymnáziu Jána Hollého

Trnava, Gymnázium Jána Hollého

text, foto

09.00 Európsky deň jazykov

Košice, Filozofická fakulta **UPJŠ**

09.00 Konferencia "Návod na lepšie Slovensko: Magnet pre talent: Schopnosť udržať si, prilákať a kultivovať talent rozhodne o budúcnosti krajiny"

- príhovor predsedu vlády SR Ľudovíta Ódora a ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Daniela Bútoru

12.00 h - tlačová konferencia

Bratislava, hotel Bôrik

text, zvuk

09.00 Konferencia Sila vzťahov a spolupráce

Konferencia je zameraná na problematiku vzťahov a ich vplyvu na funkčnosť osobnej, pracovnej a spoločenskej spolupráce.

Bratislava, hotel DoubleTree By Hilton, Trnavská cesta 27/A

09.15 TK strany Demokrati

Téma: Odhodlaní bojovať za Slovensko - predstavenie programu strany

Bratislava, centrála strany, Miletičova 21

09.30 TK Slovenskej kardiologickej spoločnosti, Slovenskej nadácie srdca a Únie pre zdravšie srdce pri príležitosti Svetového dňa srdca

Téma: Ochorenia srdca a ciev, ktoré zabíjajú najviac

Bratislava, Sky Bar, 7. poschodie, Hviezdoslavovo námestie 7

text, zvuk

10.00 TK Dôvery zdravotnej poisťovne

Téma: Dostupnosť dermatovenerologickej ambulantnej starostlivosti hradenej z verejného zdravotného poistenia klesá. Stúpa počet poistencov - pacientov s melanómom. Ako na to reaguje Dôvera?

Bratislava, hotel Lindner, Metodova 4

10.00 TK Národného ústavu detských chorôb

Téma: Opätovné spustenie mobilnej aplikácie, ktorá bude slúžiť rodičom v lepšej orientácii pri náhle vzniknutých zdravotných problémoch ich detí. Situácia na urgentných príjmoch.

Bratislava, riaditeľstvo NÚDCH, prízemie, blok C, Limbová 1

video, foto

10.00 TK Astronomického ústavu Slovenskej akadémie vied

Téma: 80 rokov astronomického výskumu vo Vysokých Tatrách

Na TK sa zúčastní predseda Slovenskej akadémie vied Pavol Šajgalík.

Stará Lesná, Kongresové centrum SAV Academia, salónik

text

10.00 Pracovné stretnutie odborníkov + TK

Stretnutie sa koná pri príležitosti vydania Národnej správy o zdraví a so zdravím súvisiacom správaní školákov v ich sociálnom kontexte (HBSC).

Bratislava, Úrad BSK, Sabinovská 16

text, zvuk

10.00 TK Rady pre záchranu zdravotníctva strany Sloboda a Solidarita

Téma: Predstavujeme "Zdravotnícke kilečko"

Bratislava, Liberálny dom, Priemyselná 8

text, zvuk

10.00 TK Ministerstva životného prostredia SR a Ministerstva hospodárstva SR

Téma: Zelená investícia za takmer pol miliardy eur podporí šesť slovenských podnikov s najvyššou produkciou skleníkových plynov

Informovať budú: minister životného prostredia SR Milan Chrenko, minister hospodárstva SR Peter Dohun a generálny riaditeľ sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia Milan Zvara.

Bratislava, MŽP SR, átrium, Námestie Ľ. Štúra 1

text, video, zvuk, foto, live

10.00 Vyhodnotenie výsledkov 6. ročníka čitateľskej súťaže Kniha roka PSK 2022

Prešov, Krajská knižnica P.O. Hviezdoslava, Centrum regionálnych dokumentov, Hlavná 139

10.00 TK petičného výboru za vyhlásenie miestneho referenda v meste Trnava

Téma: Zrušenie všeobecne záväzného nariadenia mesta Trnava č. 609 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na území mesta Trnava pod názvom "Dajme stop parkovaciemu teroru!"

Trnava, parkovisko pred reštauráciou Relax, Rybníková ulica

text

10.20 Záverečná konferencia Operačný program Ľudské zdroje 2014-2020

Konferenciu otvorí ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR Soňa Gaborčáková. Následne sa uskutoční panelová diskusia: Zhodnotenie Operačného programu Ľudské zdroje a predstavenie zámerov Programu Slovensko na roky 2021-2027 pre cieľ politiky súdržnosti EÚ 4 (Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv)

Bratislava, hotel Safron, Radlinského 27

text, zvuk

10.30 TK Kresťanskodemokratického hnutia

Téma: Každý musí mať lekára, keď ho potrebuje: Riešenia pre zdravotníctvo, ktoré už nepočkajú

Bratislava, sídlo KDĽH, 3. poschodie, Šafárikovo námestie 4

text, zvuk

10.30 TK predstaviteľov strany Smer-SD

Téma: Smer-SD nebude robiť zahraničnú politiku. Bude robiť slovenskú zahraničnú politiku.

Bratislava, centrála strany, Súmračná 25

text, zvuk

11.00 TK Rozhlasu a televízie Slovenska

Téma: Uvedenie jesennej vysielacej štruktúry RTVS

Bratislava, RTVS, Mlynská dolina, foyer výškovej budovy

text

11.00 TK Nadácia Zastavme korupciu

Téma: Súdy rodičov o deti môžu byť menej bolestivé a transparentnejšie

Zúčastnia sa: ministerka spravodlivosti SR Jany Dubovcovej, sudkyňa Okresného súdu Prešov Eva Farkašová a zástupcovia Nadácie Zastavme korupciu.

Bratislava, Binárium, sídlo nadácie, Staré Grunty 18, Mlynská dolina

text, video, zvuk, foto

11.00 TK predsedu hnutia Sme rodina Borisa Kollára

Téma: Dôležitý bod volebného programu

Bratislava, NR SR, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk, live

11.00 TK o projekte Umenie ako dôkaz/ Art as evidence

O umeleckom a vzdelávacom projekte proti dezinformáciám budú informovať zástupcovia Poľského inštitútu v Bratislave, Goetheho inštitútu Slovensko, Českého centra, Francúzskeho inštitútu a Holandského veľvyslanectva.

Bratislava, Poľský inštitút v Bratislave, Námestie SNP 27

11.00 Brífing o roadshow Spolu za zdravý a krásny úsmev

Téma: 11. ročník najväčšej celoslovenskej študentskej roadshow v oblasti ústneho zdravia Spolu za zdravý a krásny úsmev

Košice, pred Urbanovou vežou, Hlavná ulica (v prípade nepriaznivého počasia v Auparku)

text, zvuk

12.00 Culture Across - Kultúrne mosty cez rieku Morava

Záverečné podujatie na hrade Devín

12.00 h - prezentácia priebežných zistení archeologického výskumu

12.35 h - komentovaná prechádzka hradný areálom - prezentácia výsledkov projektu

13.45 h - odborný program

Bratislava, hrad Devín

video, foto

12.00 Brífing Združenie miest a obcí Slovenska

Téma: Informovanie o aktuálnych témach miestnej územnej samosprávy - financovanie samospráv a eurofondy

Vysoké Tatry, hotel Patria, vestibul, Štrbské Pleso 33

text, video, zvuk

12.45 TK po rokovaní zástupcov Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a partnerských organizácií pôsobiach v školstve

Téma: Ako ďalej v slovenskom školstve po parlamentných voľbách 2023: zamestnanosť, sociálne postavenie, platy, profesijný rozvoj

Bratislava, budova JMF, prízemie, Bajkalská 29/A

text, zvuk

14.00 Konferencia Slovenskej agentúry životného prostredia

Téma: Nebúrajte, obnovujte!

Bratislava, SNG, kinosála, Riečna 1

17.00 Vernisáž remeslo x dizajn = <3

Výstava potrvá do 24. novembra.

Bratislava, Dizajn štúdiu ÚLUV, Dobrovičova 13

foto

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

dk lk

Autor: DK

Rok 1983: V Košiciach otvorili špičkovú detskú kliniku [↗](#)

📅 12. 9. 2023, 9:56, Zdroj: [vtedy.sk](#) [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 610 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 157 EUR

Výrazom veľkej starostlivosti o zdravie najmladšej generácie v socialistickej spoločnosti je aj nová detská klinika Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Košiciach. Najmodernejšia zdravotnícka technika kliniky s 98 lôžkami má hodnotu päť miliónov korún.

"Detská klinika Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Košiciach je zároveň sídlom Katedry pediatrie Lekárskej fakulty **UPJŠ** Košice, čo umožňuje využitie jej vedeckovýskumných laboratórií v klinickej praxi.

Klinika poskytuje špeciálne zdravotnícke služby celému Východoslovenskému kraju, ako aj konziliárne služby ostatným klinikám FNsP. Prostredníctvom Katedry pediatrie má širokú medzinárodnú spoluprácu, hlavne s pracoviskami v ZSSR", píše sa v archívnej správe TASR.

Kliniku i katedru vedie prof. MUDr. Oľga Pavkovčeková, CSc. Prístrojové vybavenie vedeckovýskumných laboratórií Katedry pediatrie umožňuje riešiť aj najnáročnejšie diagnostické problémy.

V súčasnosti je rozpracovaný návrh dohody vedeckovýskumnej spolupráce o vplyve vonkajšieho prostredia na vývoj mladej generácie s Vedecko-výskumným ústavom pediatrie a detskej chirurgie Ministerstva zdravotníctva RSFSR v Moskve.

S deťmi v škôlke sa hrá učiteľka Gabriela Kálová. Foto: archív TASR, autor S. Písecký/21. júna 1983

AKTUÁLNE :24 [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 10:00, Relácia: **AKTUÁLNE :24**, Stanica: **RTVS 24**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

[strojový prepis] ...*Tak o tom sa budem zhovárať s vyučujúcou z katedry anglistiky a amerikanistiky tejto univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Adrianou sa baví kovov. Takže pani Smolíková, prečo nestačí v dnešnej dobe už len jeden sudca, jazyk? Dá sa povedať, že v dnešnom globalizovanom. Svete, ktorý komunikuje práve v anglickom jazyku, je angličtina už nutnosťou...*

Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 16:22, Zdroj: tasr.sk [🔗](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 5 841 GRP: 0,13 OTS: 0,00 AVE: 482 EUR

Košice 12. septembra (TASR) - Viac ako 10.000 ľudí v 20 mestách poučili medici v rámci najväčšej preventívnej akcie v oblasti ústneho zdravia na Slovensku. V poradí 11. ročník roadshow s názvom Spolu za zdravý a krásny úsmev vyvrcholil v utorok na Hlavnej ulici v Košiciach. Akciu organizovali študenti zubného lekárstva, ktorí počas 11 dní inštruovali verejnosť o správnych návykoch ústnej hygieny. Roadshow sa začala 2. septembra v Bratislave a dostala sa do krajských a okresných miest, ale napríklad aj na Štrbské Pleso. Záver sa konal počas Európskeho dňa ústneho zdravia. "Dovolím si povedať, že tento ročník je doposiaľ ten najúspešnejší. Do dnešného dňa sa nám podarilo vyškoliť 9900 ľudí, čo je vysoko viac ako minulý ročník, a ak k tomu prirátame dnešné Košice, tak prekonáme hranicu 10.000 vyškolených ľudí. Vysvetľovali sme im, ako sa správne starať o ústnu dutinu či aké pomôcky treba na správnu ústnu hygienu," uviedla Bianka Felegiová, hlavná organizátorka a študentka Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Do akcie sa zapojilo 100 študentov zubného lekárstva. Chyby pri ústnej hygiene sa pritom začínajú už pri úchope zubnej kefky. "Mnohí ľudia si chytia kefku ako kladivo, tým vyvíjajú nesprávny tlak na zubnú sklovinu, čo môže poškodzovať zubnú sklovinu alebo aj ďasná. To sme sa snažili ľuďom vysvetliť a naučiť ich, ako sa to robí správne. Chyby bývajú v technike čistenia alebo aj v tom, že sa nepoužívajú medzizubné kefky, ktoré sú tiež veľmi dôležité, pretože až 40 percent povrchu našich zubov tvorí medzizubný priestor a je potrebné ho čistiť," priblížila Felegiová. Lekárska fakulta **UPJŠ** podporuje tento projekt, ktorý sa za 11 rokov rozšíril z Košíc do mnohých miest a stal sa celoslovenským. Prodekan fakulty Peter Kizek ocenil študentov, ktorí podujatiu a zdravotnej osvete venujú svoj voľný čas, zároveň vyzdvihol aj význam preventívnej akcie. "Zdravá dutina ústna je odrazom celkového zdravia organizmu. Treba povedať, že dobrou starostlivosťou o dutinu ústnu sa dá predchádzať mnohým ochoreniam, čím sa aj, samozrejme, znížia náklady na liečbu," povedal. **UPOZORNENIE:** TASR ponúka k správe zvukový záznam. [hol lem](#)

Autor: TASR

Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov [↗](#)

📅 12. 9. 2023, 16:22, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Košice 12. septembra (TASR) - Viac ako 10.000 ľudí v 20 mestách poučili medici v rámci najväčšej preventívnej akcie v oblasti ústneho zdravia na Slovensku. V poradí 11. ročník roadshow s názvom Spolu za zdravý a krásny úsmev vyvrcholil v utorok na Hlavnej ulici v Košiciach.

Akciu organizovali študenti zubného lekárstva, ktorí počas 11 dní inštruovali verejnosť o správnych návykoch ústnej hygieny. Roadshow sa začala 2. septembra v Bratislave a dostala sa do krajských a okresných miest, ale napríklad aj na Štrbské Pleso. Záver sa konal počas Európskeho dňa ústneho zdravia.

"Dovolím si povedať, že tento ročník je doposiaľ ten najúspešnejší. Do dnešného dňa sa nám podarilo vyškoliť 9900 ľudí, čo je vysoko viac ako minulý ročník, a ak k tomu prirátame dnešné Košice, tak prekonáme hranicu 10.000 vyškolených ľudí. Vysvetľovali sme im, ako sa správne starať o ústnu dutinu či aké pomôcky treba na správnu ústnu hygienu," uviedla Bianka Felegiová, hlavná organizátorka a študentka Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Do akcie sa zapojilo 100 študentov zubného lekárstva.

Chyby pri ústnej hygiene sa pritom začínajú už pri úchope zubnej kefky. "Mnohí ľudia si chytia kefku ako kladivo, tým vyvíjajú nesprávny tlak na zubnú sklovinu, čo môže poškodzovať zubnú sklovinu alebo aj ďasná. To sme sa snažili ľuďom vysvetliť a naučiť ich, ako sa to robí správne. Chyby bývajú v technike čistenia alebo aj v tom, že sa nepoužívajú medzizubné kefky, ktoré sú tiež veľmi dôležité, pretože až 40 percent povrchu našich zubov tvorí medzizubný priestor a je potrebné ho čistiť," priblížila Felegiová.

Lekárska fakulta **UPJŠ** podporuje tento projekt, ktorý sa za 11 rokov rozšíril z Košíc do mnohých miest a stal sa celoslovenským. Prodekan fakulty Peter Kizek ocenil študentov, ktorí podujatiu a zdravotnej osvete venujú svoj voľný čas, zároveň vyzdvihol aj význam preventívnej akcie. "Zdravá dutina ústna je odrazom celkového zdravia organizmu. Treba povedať, že dobrou starostlivosťou o dutinu ústnu sa dá predchádzať mnohým ochoreniam, čím sa aj, samozrejme, znížia náklady na liečbu," povedal.

UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam.

hol lem

Autor: HOL

Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 16:25, Zdroj: teraz.sk/zdravie [🔗](#), Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Ďalšie zdroje: teraz.sk

Dosah: 81 832 GRP: 1,82 OTS: 0,02 AVE: 1721 EUR

V poradí 11. ročník roadshow s názvom Spolu za zdravý a krásny úsmev vyvrcholil v utorok na Hlavnej ulici v Košiciach.

Košice 12. septembra (TASR) - Viac ako 10.000 ľudí v 20 mestách poučili medici v rámci najväčšej preventívnej akcie v oblasti ústneho zdravia na Slovensku. V poradí 11. ročník roadshow s názvom Spolu za zdravý a krásny úsmev vyvrcholil v utorok na Hlavnej ulici v Košiciach.

Akciu organizovali študenti zubného lekárstva, ktorí počas 11 dní inštruovali verejnosť o správnych návykoch ústnej hygieny. Roadshow sa začala 2. septembra v Bratislave a dostala sa do krajských a okresných miest, ale napríklad aj na Štrbské Pleso. Záver sa konal počas Európskeho dňa ústneho zdravia.

"Dovolím si povedať, že tento ročník je doposiaľ ten najúspešnejší. Do dnešného dňa sa nám podarilo vyškoliť 9900 ľudí, čo je vysoko viac ako minulý ročník, a ak k tomu prirátame dnešné Košice, tak prekonáme hranicu 10.000 vyškolených ľudí. Vysvetľovali sme im, ako sa správne starať o ústnu dutinu či aké pomôcky treba na správnu ústnu hygienu," uviedla Bianka Felegiová, hlavná organizátorka a študentka Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Do akcie sa zapojilo 100 študentov zubného lekárstva.

Chyby pri ústnej hygieny sa pritom začínajú už pri úchope zubnej kefky. "Mnohí ľudia si chytia kefku ako kladivo, tým vyvíjajú nesprávny tlak na zubnú sklovinu, čo môže poškodzovať zubnú sklovinu alebo aj ďasná. To sme sa snažili ľuďom vysvetliť a naučiť ich, ako sa to robí správne. Chyby bývajú v technike čistenia alebo aj v tom, že sa nepoužívajú medzizubné kefky, ktoré sú tiež veľmi dôležité, pretože až 40 percent povrchu našich zubov tvorí medzizubný priestor a je potrebné ho čistiť," priblížila Felegiová.

Lekárska fakulta **UPJŠ** podporuje tento projekt, ktorý sa za 11 rokov rozšíril z Košíc do mnohých miest a stal sa celoslovenským. Prodekan fakulty Peter Kizek ocenil študentov, ktorí podujatiu a zdravotnej osvete venujú svoj voľný čas, zároveň vyzdvihol aj význam preventívnej akcie. "Zdravá dutina ústna je odrazom celkového zdravia organizmu. Treba povedať, že dobrou starostlivosťou o dutinu ústnu sa dá predchádzať mnohým ochoreniam, čím sa aj, samozrejme, znížia náklady na liečbu," povedal.

Autor: TASR

Budúci zubári vyškolili Košičanov o správnych návykoch ústnej hygieny

📅 12. 9. 2023, 17:20, Zdroj: kosiceonline.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 4 869 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 446 EUR

Košice Zaujímavosti

Okrem iného odpovedali na viaceré otázky.

Študenti zubného lekárstva počas 11 dní v 20 slovenských mestách zorganizovali takzvanú roadshow s cieľom inštruovať širokú verejnosť o správnych návykoch ústnej hygieny. Pri príležitosti Európskeho dňa ústneho zdravia ju dnes završili pri Urbanovej veži v Košiciach.

„Študenti zubného lekárstva, hlavne z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach, budú ľudí učiť ako sa správne starať o svoje zuby, ako správne držať kefku, akú techniku čistenia používať, aké správne pomôcky používať v ústnej hygiene. Dokážu odpovedať na otázky, ktoré vás zaujímajú, napríklad aj z oblasti bielenia zubov, parodontitídy a iných,“ povedala pre Rádio Košice národná koordinátorka Slovenského spolku študentov zubného lekárstva pre prevenciu Bianka Felegiová.

Študenti zubného lekárstva zorganizovali takzvanú roadshow / LF **UPJŠ**

Inštruktáž je podľa Felegiovej vhodná pre mladých i starších a rovnako aj pre deti:

„Ľudia si neuvedomujú, že zubný kaz je bakteriálne ochorenie, ktoré vedú sami ovplyvniť správnym čistením alebo správnou technikou čistenia zubov, preto vyzývame ľudí, aby sa to s nami prišli naučiť. Tieto informácie poskytujeme úplne zadarmo na uliciach. Ľudia sú za to veľakrát vďační a odnášajú si aj cenné darčeky.“

Jedenásty ročník zorganizovali vo veľkom štýle. V minulosti sa im hranicu 10-tisíc vyškolených nepodarilo pokoriť. Dúfajú, že sa tak stane tento rok práve v metropole východu. Minulý rok vyškolili po celom Slovensku 9400 ľudí.

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE

Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 17:23, Zdroj: [lekarna.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 432 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 128 EUR

Košice 12. septembra (TASR) - Viac ako 10.000 ľudí v 20 mestách poučili medici v rámci najväčšej preventívnej akcie v oblasti ústneho zdravia na Slovensku. V poradí 11. ročník roadshow s názvom Spolu za zdravý a krásny úsmev vyvrcholil v utorok na Hlavnej ulici v Košiciach.

Akciu organizovali študenti zubného lekárstva, ktorí počas 11 dní inštruovali verejnosť o správnych návykoch ústnej hygieny. Roadshow sa začala 2. septembra v Bratislave a dostala sa do krajských a okresných miest, ale napríklad aj na Štrbské Pleso. Záver sa konal počas Európskeho dňa ústneho zdravia.

"Dovolím si povedať, že tento ročník je doposiaľ ten najúspešnejší. Do dnešného dňa sa nám podarilo vyškoliť 9900 ľudí, čo je vysoko viac ako minulý ročník, a ak k tomu prirátame dnešné Košice, tak prekonáme hranicu 10.000 vyškolených ľudí. Vysvetľovali sme im, ako sa správne starať o ústnu dutinu či aké pomôcky treba na správnu ústnu hygienu," uviedla Bianka Felegiová, hlavná organizátorka a študentka Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Do akcie sa zapojilo 100 študentov zubného lekárstva.

Chyby pri ústnej hygiene sa pritom začínajú už pri úchope zubnej kefky. "Mnohí ľudia si chytia kefku ako kladivo, tým vyvíjajú nesprávny tlak na zubnú sklovinu, čo môže poškodzovať zubnú sklovinu alebo aj ďasná. To sme sa snažili ľuďom vysvetliť a naučiť ich, ako sa to robí správne. Chyby bývajú v technike čistenia alebo aj v tom, že sa nepoužívajú medzizubné kefky, ktoré sú tiež veľmi dôležité, pretože až 40 percent povrchu našich zubov tvorí medzizubný priestor a je potrebné ho čistiť," priblížila Felegiová.

Lekárska fakulta **UPJŠ** podporuje tento projekt, ktorý sa za 11 rokov rozšíril z Košíc do mnohých miest a stal sa celoslovenským. Prodekan fakulty Peter Kizek ocenil študentov, ktorí podujatiu a zdravotnej osvete venujú svoj voľný čas, zároveň vyzdvihol aj význam preventívnej akcie. "Zdravá dutina ústna je odrazom celkového zdravia organizmu. Treba povedať, že dobrou starostlivosťou o dutinu ústnu sa dá predchádzať mnohým ochoreniam, čím sa aj, samozrejme, znížia náklady na liečbu," povedal.

UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam.

hol lem

Zdravie: Medici počas roadshow poučili tisíce Slovákov o správnom čistení zubov [↗](#)

📅 12. 9. 2023, 18:03, Zdroj: [lekari.sk](#) [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 938 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 355 EUR

Košice 12. septembra (TASR) - Viac ako 10.000 ľudí v 20 mestách poučili medici v rámci najväčšej preventívnej akcie v oblasti ústneho zdravia na Slovensku. V poradí 11. ročník roadshow s názvom Spolu za zdravý a krásny úsmev vyvrcholil v utorok na Hlavnej ulici v Košiciach.

Akciu organizovali študenti zubného lekárstva, ktorí počas 11 dní inštruovali verejnosť o správnych návykoch ústnej hygieny. Roadshow sa začala 2. septembra v Bratislave a dostala sa do krajských a okresných miest, ale napríklad aj na Štrbské Pleso. Záver sa konal počas Európskeho dňa ústneho zdravia.

"Dovolim si povedať, že tento ročník je doposiaľ ten najúspešnejší. Do dnešného dňa sa nám podarilo vyškoliť 9900 ľudí, čo je vysoko viac ako minulý ročník, a ak k tomu prirátame dnešné Košice, tak prekonáme hranicu 10.000 vyškolených ľudí. Vysvetľovali sme im, ako sa správne starať o ústnu dutinu či aké pomôcky treba na správnu ústnu hygienu," uviedla Bianka Felegiová, hlavná organizátorka a študentka Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Do akcie sa zapojilo 100 študentov zubného lekárstva.

Chyby pri ústnej hygiene sa pritom začínajú už pri úchope zubnej kefky. "Mnohí ľudia si chytia kefku ako kladivo, tým vyvíjajú nesprávny tlak na zubnú sklovinu, čo môže poškodzovať zubnú sklovinu alebo aj ďasná. To sme sa snažili ľuďom vysvetliť a naučiť ich, ako sa to robí správne. Chyby bývajú v technike čistenia alebo aj v tom, že sa nepoužívajú medzizubné kefky, ktoré sú tiež veľmi dôležité, pretože až 40 percent povrchu našich zubov tvorí medzizubný priestor a je potrebné ho čistiť," priblížila Felegiová.

Lekárska fakulta **UPJŠ** podporuje tento projekt, ktorý sa za 11 rokov rozšíril z Košíc do mnohých miest a stal sa celoslovenským. Prodekan fakulty Peter Kizek ocenil študentov, ktorí podujatiu a zdravotnej osvete venujú svoj voľný čas, zároveň vyzdvihol aj význam preventívnej akcie. "Zdravá dutina ústna je odrazom celkového zdravia organizmu. Treba povedať, že dobrou starostlivosťou o dutinu ústnu sa dá predchádzať mnohým ochoreniam, čím sa aj, samozrejme, znížia náklady na liečbu," povedal.

UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam.

hol lem

Autor: Lekari.sk

Spolu za zdravý a krásny úsmev [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 18:16, Relácia: **Správy RTVS z regiónov**, Stanica: **RTVS 24**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika**

Anton Gbur, moderátor:

Slováci nemajú dostatočné povedomie o zubnom zdraví. Tvrdia to budúci zubní lekári. Najväčšie chyby robíme pri ich čistení. Sto študentov to zistilo na stretnutiach a vzdelávacích akciách Spolu za zdravý a krásny úsmev. Organizujú ich po celom Slovensku už jedenásty rok. Prešli dvadsať miest a vyškolili vyše desaťtisíc ľudí.

Bianka Felegiová, nár. koordinátorka St. spolku študentov zub. lekárstva:

Väčšina ľudí si chytí kefkou ako kladivo a tým pádom vyvíja nesprávny tlak na zubnú sklovinu. Ďalšie chyby sú napríklad v technike čistenia alebo v tom, že nepoužívajú medzizubné kefky, ktoré sú veľmi dôležité, pretože až 40 percent z celkového povrchu našich zubov tvorí medzizubných priestor a je veľmi potrebné, aby sme si ho čistili.

Daniel Pella, kardiológ, **rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika**:

Ono na prvý pohľad sa môže zdať, len ústne zdravie. Nie, nejde ani zďaleka len o ústne zdravie a ja ako kardiológ poviem mnoho kardiovaskulárnych ochorení má prepojenie k chorobám ústnej dutiny a predovšetkým v oblasti zápalových procesov je toto spojenie veľmi intenzívne.

Peter Kizek, prodekan zub.lek. LF UPJŠ, prednosta stomatológie UNLP:

Vo všeobecnosti sa traduje, že zubné ošetrovanie je drahé, že u zubára sa veľa platí. Ale treba povedať, že ten, kto sa o svoju dutinu ústnu dobre stará, tak potom tieto náklady nemá také vysoké.

Prečo jeden cudzí jazyk nestačí [🔗](#)

📅 12. 9. 2023, 18:17, Relácia: **Správy RTVS z regiónov**, Stanica: **RTVS 24**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ**

Anton Gbur, moderátor:

Koľko jazykov ovládame, toľkokrát sme človekom, hovorí známe príslovie. Cudzí jazyky patria do užitočných zručností budúcnosti. Akú úroveň na Slovensku dosahujeme? Zisťovala redaktorka, Katarína Zakuľanská.

Katarína Zakuľanská, redaktorka:

Dá sa povedať, že kedysi stačilo ovládať len jeden cudzí jazyk, no dnes to už neplatí a aj tie nároky sú už vyššie. Prečo je to tak? Tak o tom sa budem zhovárať s vyučujúcou z Katedry anglistiky a amerikanistiky tejto **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Adriánou Sabovikovou. Takže, pani Saboviková, prečo nestačí v dnešnej dobe už len jeden cudzí jazyk?

Adriána Saboviková, vyučujúca z Katedry anglistiky a amerikanistiky **UPJŠ**:

Dá sa povedať, že v dnešnom globalizovanom svete, ktorý komunikuje práve v anglickom jazyku, je angličtina už nutnosťou. A preto ak sa človek chce odlišiť na trhu práce, tak potrebuje mať niečo navyše. A preto si myslím, že je potrebné ovládať ďalší, minimálne jeden cudzí jazyk.

Katarína Zakuľanská, redaktorka:

Aké sú vaše skúsenosti z praxe? Či už tu na vysokej škole alebo ešte predtým na strednej škole. Majú študenti záujem učiť sa viacero cudzích jazykov?

Adriána Saboviková, vyučujúca z Katedry anglistiky a amerikanistiky **UPJŠ**:

V dnešnej dobe už určite áno. Ten záujem je vyšší a vyšší každým rokom. V podstate aj dneska na pôde Filozofickej fakulty máme podujatie Európskeho dňa cudzích jazykov, kde ten záujem zo škôl či základných alebo stredných je enormný, pričom neponúkame alebo nepromujeme len jazyk anglický, ale všetky ostatné európske. Je záujem učiť sa ten druhý cudzí jazyk už aj na základnej škole. A keďže deti ešte asi nie, ale rodičia myslia teda na ich budúcnosť.

Katarína Zakuľanská, redaktorka:

Zastavím sa pri tej angličtine. Skúsme možno porovnať teraz a napríklad desať rokov dozadu. Aká je tá úroveň? Aký je počet žiakov, ktorí sa hlásia a chcú sa zdokonaľiť v tomto jazyku?

Adriána Saboviková, vyučujúca z Katedry anglistiky a amerikanistiky **UPJŠ**:

Čo sa týka anglického jazyka, tak v podstate ten záujem môžeme považovať dlhodobu za stabilný. To znamená, že ten záujem je relatívne vysoký a ostatné jazyky pribúdajú, keďže vlastne ten trh práce vyžaduje už teda nie len angličtinu, ale aj druhý cudzí jazyk. A tam si už študenti vyberajú buď podľa osobných sympatií, alebo podľa obtiažnosti daného jazyka.

Katarína Zakuľanská, redaktorka:

Vyberajú si taktiež pedagogický alebo nepedagogický smer. O ktorý je väčší záujem? A možno prečo?

Adriána Saboviková, vyučujúca z Katedry anglistiky a amerikanistiky **UPJŠ**:

V súčasnosti pozorujeme zvýšený záujem o pedagogický smer, to znamená štúdium anglického jazyka v kombinácii s iným predmetom alebo aj iným jazykom. Trošku menší je záujem, ale stále stabilný o angličtinu v rámci nepedagogického štúdia. Jednoducho ten trh práce si vyžaduje momentálne takéto nastavenie. Ten záujem odráža potreby trhu.

Katarína Zakuľanská, redaktorka:

Máte aj spätnú väzbu od študentov? Zostávajú v praxi? Myslím tých pedagogických, keďže celkovo je učiteľov nedostatok.

Adriána Saboviková, vyučujúca z Katedry anglistiky a amerikanistiky **UPJŠ**:

Isté percento určite áno. A samozrejme, že odchádzajú pracovať aj inam a väčšinou teda do korporátov, kde sú hlavne študenti, absolventi dvojodborného štúdia, ktorí majú dva jazyky, veľmi žiadaní.

Katarína Zakuľanská, redaktorka:

Zastávím sa pri učiteľstve. Dá sa vôbec určiť, kedy je vhodný čas začať učiť sa jazyk alebo vhodný vek?

Adriána Saboviková, vyučujúca z Katedry anglistiky a amerikanistiky **UPJŠ**:

Tak názory sa rôznia, v podstate nikdy nie je neskoro. Je jeden z tých názorov, ale je všeobecne známe, že čím skôr detičky sa začnú učiť ten jazyk, tak je to pre nich to jednoduchšie, pretože ešte nevnímajú, že sa učia alebo teda, že je to nejaký vyučovací proces a samozrejme tam potom treba nastaviť vhodnú metódu ako a nedá sa hneď detičky učiť pravidlá gramatiky. Tam je to skôr tou hravou formou, ktorá je vhodná ich vekovej kategórii.

Katarína Zakuťanská, redaktorka:

Máme to teda na tých základných školách dobre nastavené?

Adriána Saboviková, vyučujúca z Katedry anglistiky a amerikanistiky **UPJŠ**:

Tak myslím si, že v podstate aj áno, alebo teda je to nastavené Ministerstvom školstva na tie vhodné podmienky, ktoré sú u nás. A záleží to samozrejme od toho, ako zaťaženie sú tí učitelia, či majú priestor a čas vôbec venovať sa nejakým hravejším metódam, keďže častokrát bývajú zaťaženi byrokraciou.

Správa o živote tínedžerov

12. 9. 2023, 19:29, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: **337 500 GRP**; **7,50 OTS**; **0,08 AVE**; **54140 EUR**

Mária Chreneková Pietrová, moderátorka:

Preskúmali život tínedžerov. Niektoré zistenia sú alarmujúce. Pandémia zasiahla najmä 13 až 15 ročné dievčatá.

Patrik Švajda, moderátor:

Mnohé sa cítia osamelo, ohrozuje ich depresia, úzkosť. Medzinárodná štúdia HBSC sa robí každé 4 roky a na otázky odpovedalo 10000 dievčat a chlapcov.

Andrea Šprochová, redaktorka:

Byť tínedžerom nie je ľahké. Dnešnej generácii navyše priťažila pandémia. Najvýraznejšie 13 až 15 ročným dievčatám.

Michaela Kostičová, členka HBSC tímu, LF UK v Bratislave:

Mohli by sme to rozdeliť na psychické ťažkosti, kde nám vyslovene stúpol počet dievčat, čo sa týka podráždenosti a nervozity.

Andrea Šprochová, redaktorka:

30 percent trpí miernymi až silnými úzkosťami, výrazne viac ako chlapci. Ovplyvňuje to celý ich život. 13 a 15 ročné dievčatá napríklad oveľa horšie znášajú stres v škole a hovoria o tlaku z rôznych strán.

Lenka Sokolová, členka HBSC tímu, LF UK v Bratislave:

Hodnotenia, skúšky, písomky. Ale pre pre mňa napríklad takým zaujímavým zistením bolo to, že aj hluk v triede je to, čo vnímajú ako zaťažujúce.

Andrea Šprochová, redaktorka:

To potvrdzuje aj siedmačka Aneta, ktorá sa nebojí hovoriť o živote tínedžerky. Nejednu krát musela pre hluk vyjsť z triedy na chodbu.

Aneta Kostičová, siedmačka:

Ticho by bolo lepšie, pretože potom sa nedá vôbec sústrediť a je tam taký chaos.

Andrea Šprochová, redaktorka:

Školákom nepomáha ani ponocovanie. O niečo stúpol počet detí, ktoré spia menej ako 8 hodín. Ukladajú sa neskoro aj preto, že sú zahltení povinnosťami. Navyše čoraz viac tínedžerov má problémy zaspať.

Andrea Madarasová Gecková, členka HBSC tímu, LF **UPJŠ** Košice:

Tá naša predstava, že to je preto, že sú na digitálnych technológiách nie tak úplne, pretože oni sami hovoria, že nemôžu zaspať, pretože sa trápia nad tým, čo sa stalo v škole.

Michaela Kostičová, členka HBSC tímu, LF UK v Bratislave:

Nasledujúci deň to dieťa je podráždené, nervózne. 11 percent proste zaspí na vyučovaní, že niekde to musia dospať.

Andrea Šprochová, redaktorka:

Nedostatok spánku znamená, že školáci sú na druhý deň unavení a menej sa hýbu. To môže prispievať k obezite. Štúdia ukazuje, že najmä staršie dievčatá sa pozerajú na svoje telo kriticky. Takmer 40 percent je presvedčených, že sú tučné, hoci ostatní im vraveli opak. Prispievajú k tomu aj sociálne siete.

Zuzana Juráneková, poradkyňa IPčko:

Ten algoritmus ich neustále dokrmuje kontentami, ktoré ukazujú ideálne telá, ideálne zážitky, ideálny život, a tak začínate mať pochybnosti samy o sebe.

Andrea Šprochová, redaktorka:

Školáci ukázali, ako sa cítia, čo jedia, koľko sa hýbu, ako trávajú prestávky v školách. Medzinárodná štúdia sa robí v 50 krajinách sveta a dospelí si v nej môžu prečítať návod na život s tínedžermi. Hoci sa snažia od rodičov odpútať, stále potrebujú ich pozornosť.

Zuzana Juránková, poradkyňa IPčko:

Dávať najavo to, že ho vnímame, že ho podporujeme, že nejde len o tie výkony, hodnoty a známky, ale že nás zaujíma to, aká je osobnosť.

Andrea Šprochová, redaktorka:

Andrea Šprochová, televízia Markíza.

Perla východu – temperamentné Košice

13. 9. 2023, Zdroj: **Rythmus života (SK)**, Strany: 22, 23, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **53 330 GRP**; **1,19 OTS**; **0,01 AVE**; **8399 EUR**

Spoznávame Slovensko

Na východe vraj nič nie je. A tak sme sa rozhodli, že to „nič“ vyskúšame na vlastnej koži. Niekoľkohodinová cesta vlakom vám ubehne ako voda. Nádherné scenérie nášho malebného Slovenska, reštauračný vozeň, za oknami Tatry a už vystupujete v Košiciach...

V druhom najväčšom meste vo východnej časti Slovenska, neďaleko hraníc s Maďarskom (20 km), Ukrajinou (80 km) a Poľskom (90 km). Výhodná poloha urobila v minulosti z Košíc dôležitý bod na obchodných cestách, dnes sú kľúčovou hospodárskou aglomeráciou, ale aj križovatkou dopravných trás, k čomu prispieva železničný uzol a medzinárodné letisko. Apropos, železničná stanica – tak tú v hlavnom meste môžeme len tíško závidieť. Tá košická totiž svojim návštevníkom ponúka obchody, rôzne typy služieb, rýchle občerstvenia aj reštauráciu.

Košické prvenstvá, ktoré nemá nik

Košice sú prvým európskym mestom, ktoré získalo vlastnú erbovú listinu. V roku 1369 ju panovník Ľudovít Veľký udelil prvýkrát právnickej osobe – mestu Košice. Ďalšie prvenstvo sa spája so športom – v Košiciach v prvú októbrovú nedeľu štartuje najstarší

Hotel a kaviareň slávia

Hotel a kaviareň Slávia je secesná budova v Košiciach, ktorá stojí na Hlavnej ulici 63 vedľa Levočského domu a oproti budove Štátneho divadla. Mnohí odborníci ju považujú za najkrajší secesný objekt v meste. V roku 1982 bola budova vyhlásená za kultúrnu pamiatku a neskôr bola preklasifikovaná na národnú kultúrnu pamiatku. Začiatkom 90. rokov prešla budova rozsiahlou rekonštrukciou, pričom luxusná kaviareň na prízemí i hotelové izby ostali zachované. Budova sa v očiach širokej verejnosti stala známou aj vďaka hudobnej relácii Petra Stašáka s názvom Kaviareň Slávia vysielanej Slovenskou televíziou. Celá relácia sa natáčala práve v interiéroch tejto budovy. Ide o jediný vývozný artikel košického štúdia televízie.

európsky a druhý najstarší svetový maratón – Medzinárodný maratón mieru (založený v roku 1924). Dóm sv. Alžbety je najvýchodnejšou gotickou katedrálou v Európe. Historické centrum je najväčšou mestskou pamiatkovou rezerváciou v Slovenskej republike. Najstaršia stredná škola v strednej Európe bola založená takisto v Košiciach – v roku 1872 Stredná priemyselná škola strojnícka. Na území mesta je rozlohou najväčšia zoologická záhrada v strednej Európe (288 hektárov) a rozlohou najväčšia slovenská botanická záhrada s najväčšou zbierkou kaktusov v bývalom Československu. Detská železnica v Čermeľskom údolí je najstaršou a jedinou na Slovensku.

VSTUPNÁ BRÁNA DO MESTA

Košice majú čo ponúknuť v každom ročnom období. Keď zavítate do mesta, určite nevynechajte Visit Košice Infopoint na Hlavnej 59, ktorý sídli v budove historickej radnice. Na svoje si prídu malí aj veľkí. Nájdete tu unikátne suveníry od lokálnych umelcov a pre deti je pripravený Košický detský pas. Je to ilustrovaný sprievodca 29 miestami pre rodiny s deťmi, kde vás bude sprevádzať košický dobrodruh Buki. Keď ich zdoláte, v infocentre získate odmenu. Na svojich potulkách pokojne môžete stretnúť Bukiho osobne tak ako herec Vlado Kobielsky s rodinou. A hádajte, kto sa stretnutiu potešil najviac?

Plávajúca fontána v Mestskom Parku

Plávajúca fontána v Mestskom parku v centre mesta Košice je unikátna fontána, ktorú vraj nikde inde na svete nenájdete. Na tomto mieste už bolo viac fontán, jej posledná verzia bola po rekonštrukcii spustená v auguste 2021. Je riadená umelou inteligenciou, ktorú naprogramovali programátori z Technickej univerzity v Košiciach. Multimediálna fontána má nádherné osvetlenie a dá sa ovládať na diaľku.

DoBrÉ veDieŤ:

Ak sa chystáte do Košíc na pár dní, odporúčame ubytovanie v hoteli Boutique Hotel Bristol, len minútu od kolosálnej katedrály v centre mesta. Unavení po prechádzkach si môžete oddýchnuť v príjemnom wellnesse. Vyhladnutí po potulkách mestom nevynechajte reštauráciu Villa Regia. Priestory, ale najmä jedálny lístok stoja za to! Budete sa tam chcieť vrátiť znova a znova. Kávopiči a kávopičky, ale aj milovníci vína si prídu na svoje v Doraz café. Spojenie kávy a vína je totiž dokonalé. Odporúčania od domácich: na kávu do kaviarne Moja Malá Budapešť alebo do Café de Paris a na nákupy sem: Koza.

trH na DoMinikánskoM náMestí

Každý deň okrem nedele sa Košičania stretávajú na trhu na Dominikánskom námestí. Čulý ruch, vrava, vôňa čerstvého ovocia, zeleniny, úsmevy, hlasné pozdravy, plné košíky a aj ľudia posedávajúci v neďalekých kaviarničkách sŕkajúci horúcu kávu či čaj. Aj to je krásne Dominikánske námestie so svojou nezameniteľnou atmosférou, ktorú, keď zavítate do Košíc, musíte zažiť.

Symbolom Košíc je nepochybne Dóm sv. Alžbety – najväčší kostol na Slovensku a najvýchodnejšia gotická katedrála v Európe.

Foto: Visit Košice

Botanická záhrada **UPJŠ** patrí medzi najvýznamnejšie v strednej Európe a nájdete tu aj rôzne exotické rastliny. Deti určite ocenia návštevu Zoo Košice, ktorá je svojou rozlohou najväčšia v strednej Európe. Košice sa preslávili aj behom a maratónom. Na párdňový výlet do metropoly východu zavítali aj herečky a kamarátky Zuzana Vačková a Andrea Karnasová.

Pandémia najviac zasiahla 15-ročné [↗](#)

13. 9. 2023, Zdroj: **Denník N**, Strany: 6, 7, Vydavateľ: **N Press, s.r.o.**, Autor: **Veronika Folentová**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 13 000 GRP: 0,29 OTS: 0,00 AVE: 3729 EUR

Rubrika: SPRAVODAJSTVO

Veľká štúdia ukázala, že pätinu dievčat vo veku 13 až 15 rokov na Slovensku ohrozuje depresia. U školákov rastie výskyt nadhmotnosti a obezity

Po pandémie sa zhoršilo duševné aj fyzické zdravie mladých ľudí. Najvýraznejšie sa to prejavilo u starších dievčat vo veku od 13 do 15 rokov. Upozorňuje na to štúdia HBSC. Ide o medzinárodnú štúdiu o zdraví u 11-, 13- a 15-ročných školákov, na ktorej spolupracuje Svetová zdravotnícka organizácia. Zapojilo sa do nej 95 škôl a dotazník vyplnilo takmer 10-tisíc ľudí od 11 do 15 rokov. Štúdia sa robí každé štyri roky, a tak vie ukázať, ako sa vyvíja situácia a nálady medzi mladými.

V dotazníku žiaci odpovedajú na otázky o ich fyzickom zdraví, o pocitoch pri používaní internetu alebo o tom, ako sa stravujú a hýbu. Cieľom je zachytiť nálady a trendy v živote školákov. Výsledky, ktoré štúdia predstavila, vôbec nie sú dobré.

Štúdia neposudzovala, ako sa mení zdravie mladých ľudí, ale pýtala sa ich na to, ako ho oni hodnotia. Mali možnosti na škále od vynikajúce až po zlé. Len každý desiaty chlapec hodnotil svoje zdravie nepriaznivo. A to vo všetkých vekových skupinách. U dievčat sa hodnotenie stavu vyvíja s vekom – čím staršie, tým horšie sa cítia.

Nepriaznivo hodnotila svoj zdravotný stav takmer štvrtina 15-ročných dievčat. Kým u chlapcov sa hodnotenie zdravia od roku 2018 nemení, u dievčat vo veku 13 a 15 rokov výrazne narástlo negatívne hodnotenie svojho zdravia.

Každé tretie 15-ročné dievča cítilo aspoň raz za týždeň bolesť hlavy a chrbta. A každé piate bolesť brucha. U chlapcov je to o zhruba polovicu menej.

Keď sa mladých pýtali, či cítia nervozitu, podráždenosť alebo smútok, rozdiely medzi chlapcami a dievčatami boli výraznejšie. 40 percent 15-ročných dievčat prežívalo smútok viac ako raz do týždňa. Podráždenosť, zlú náladu a nervozitu pocítovala viac ako polovica z nich. Počet dievčat, ktoré sa takto cítia, od roku 2014 výrazne rastie a ukazuje sa, ako sa vekom dievčatá cítia výrazne horšie. Problém je to aj preto, že na vzostupe je užívanie liekov. Tri štvrtiny 15-ročných dievčat povedali, že užívali liek na bolesť aspoň raz za mesiac.

ZLE SPIA

Zhruba 15 percent chlapcov aj dievčat od 11 do 15 rokov povedalo, že aspoň raz za mesiac užíli tabletku na zaspávanie, nervozitu alebo zlepšenie nálady. Štúdia totiž ukazuje, že problémy so zaspávaním má zhruba každý piaty chlapec. Aj tu platí, že u dievčat sa to s vekom zhoršuje a v 15 rokoch malo problém so zaspávaním každé tretie dievča.

Najväčšie problémy so spánkom majú preto, že ich niečo trápi. Môžu to byť školské povinnosti, konflikty či zlé sny, no situáciu zhoršuje aj používanie mobilu a internetu pred spánkom. Za posledných osem rokov sa aj skraca dĺžka spánku.

Údaje WHO, ale aj Národného centra zdravotných informácií ukazujú, že duševné zdravie mladých sa výrazne zhoršuje. Vidieť to aj na najnovšej štúdií. Takmer 30 percent 15-ročných dievčat hodnotilo svoju celkovú spokojnosť so životom negatívne.

Riziko depresie má každé piate dievča vo veku 13 a 15 rokov. U chlapcov je to v každej vekovej skupine menej ako desať percent. Rovnako veľké rozdiely vidieť aj pri úzkosti. Miernu až silnú úzkosť zažívala tretina 13- a 15-ročných dievčat, rovnaký počet sa cíti osamelo.

PIJÚ VIAC ENERGETICKÝCH NÁPOJOV

Štúdia ukazuje aj to, ako sa mladí ľudia stravujú. Takmer polovica chlapcov raňajkuje každý pracovný deň, u dievčat je to len asi tretina. Ovocie či zeleninu neje každý deň ani polovica chlapcov a dievčat.

S vekom rastie aj podiel mladých ľudí, ktorí pijú aspoň raz týždenne energetické nápoje. Vo vekovej skupine 15 rokov je to až tretina detí, u 11-ročných je to takmer každý desiaty. Ako však vysvetľuje kardiológ Róbert Hatala, energetické nápoje sú dvojité problém. „Popri veľkej koncentrácii cukru sú tam zbytočne vysoké objemy kofeínu, často vyššie ako v káve. Mladí ľudia by to vôbec nemali piť a už vôbec nie kombinovať s alkoholom.“ Dodáva, že tieto nápoje obsahujú aj taurín, teda látku, ktorá bola napríklad vo Francúzsku dlho zakázaná. Energetické nápoje tam predávali bez nej. „Neskôr sa to v rámci jednotného európskeho trhu upravilo, žiaľ, k horšiemu,“ dodal.

Asi pätina školákov povedala, že denne pije sladené nápoje, ktoré obsahujú vysoký objem cukru. Tretina školákov denne je sladkosti, no tento trend posledných osem rokov klesá.

NADHMOTNOSŤ A OBEZITA RASTIE

Štúdiá merala aj výskyt nadhmotnosti a obezity. V tomto prípade sa už nepýtali na názor školákov – tí uviedli svoju hmotnosť a výšku a odborníci vypočítali takzvané BMI. Problém s obezitou a nadhmotnosťou rastie s vekom. U 11-ročných školákov ju má zhruba každý desiaty, pri 15-ročných sa nadhmotnosť či obezita vyskytuje u každého piateho chlapca a pri 14 percentách dievčat.

Výskumníci merali aj percento telesného tuku. Najvyšší výskyt bol u 11-ročných chlapcov. Kým u chlapcov percento telesného tuku s vekom klesalo, u dievčat bol najvyšší výskyt v 15 rokoch. „Výskyt nadhmotnosti a obezity určenej na základe meraného percenta tuku kolísal od 11 do 40 percent,“ píše výskumníci v štúdií.

Horšie ako konkrétne čísla je trend. Od roku 2014 vidieť, že počet mladých ľudí s nadhmotnosťou a obezitou významne stúpa vo všetkých vekových skupinách, u dievčat aj chlapcov. Keď sa však výskumníci pýtali, ako školáci hodnotia svoju postavu, výsledky sú iné. Zhruba tretina dievčat povedala, že sú trochu a veľmi tučné. U chlapcov sú tieto čísla menšie – takto svoje telo hodnotí pätina z nich.

Dievčatá sú aj menej spokojné so svojou postavou. Polovica 15-ročných povedala, že nie je spokojná, viac ako tretina dievčat je presvedčená, že je tučná. Tento pocit sa vekom veľmi nemení a je viditeľný už v 11 rokoch. U chlapcov sa vyskytuje omnoho zriedkavejšie.

Prispieva k tomu zrejme aj menej pohybu. S rastúcim vekom stále menej denne športujú a u dievčat je každodenná fyzická aktivita na zhruba polovičnej úrovni. Len každé desiate dievča v 15 rokoch denne športuje. U chlapcov je to každý piaty. A ich počet od roku 2014 klesá.

Výskumníci sa pýtali aj na to, či školáci majú aktívnu cestu do školy – teda či chodia peši, na bicykli alebo neelektrickej kolobežke. Len polovica z nich povedala, že majú aktívny transport.

NEMAJÚ PROBLÉM DOSTAŤ SA K ALKOHOLU

Štúdiá ukazuje, že každý tretí školák má už v 15 rokoch skúsenosti s fajčením. Tento trend od roku 2014 klesá. Pri elektronických cigaretách je to zhruba 40 percent žiakov.

Potvrdzuje sa aj to, že už v 11 rokoch majú školáci prístup k alkoholu. Takmer každý piaty 11-ročný chlapec má skúsenosť s alkoholom. U 13-ročných je to každý tretí mladý človek a u 15-ročných má skúsenosť s alkoholom každý druhý. Zhruba tretina 15-ročných školákov povedala, že pije alkohol aspoň raz za mesiac. V tejto vekovej skupine povedalo 18 percent školákov, že sa aspoň dvakrát opili. Alkohol je povolený od 18 rokov, ale 15 percent 15-ročných školákov povedalo, že im ho neodmietli predať v obchode či bare. Mladí 15-roční študenti majú skúsenosti aj s marihuanou – potvrdilo ju 10 percent dievčat a 14 percent chlapcov.

NA INTERNETE SÚ, AJ KEĎ ICH TO NEBAVÍ

Štúdiá zistovala aj to, ako sa mladí správajú na internete. Zhruba každý desiaty študent od 11 do 15 rokov sa priznal, že sa mu často alebo veľmi často stalo, že nejedol alebo nespál vinou internetu. Ak neboli na internete, cítili sa nepríjemne – toto uvádza od 13 do 20 percent mladých a výskyt tohto pocitu sa vekom zvyšuje.

Asi tretina 13- a 15-ročných dievčat surfuje na internete, aj keď ich to nebaví, u chlapcov je to každý piaty. 15-ročné dievčatá priznali, že pre internet zanedbávali aj rodinu, školu či priateľov. Povedalo to každé piate dievča. Školáci si zjavne problém uvedomujú – zhruba pätina z nich vo veku 11, 13 aj 15 rokov sa snažila obmedziť čas, ktorý na internete strávili, ale neúspešne. Problém pri užívaní internetu cítili chlapci a dievčatá pri úplne iných aktivitách. Chlapci pri hraní online hier (28 %), dievčatá pri sledovaní sociálnych sietí (30 %).

Miernu až silnú úzkosť zažívala tretina 13- a 15-ročných dievčat, rovnaký počet sa cíti osamelo.

Štúdiá

Jej koordináciu zastrešuje Ústav psychológie zdravia a metodológie výskumu Lekárskej fakulty **UPJŠ** v Košiciach, robí ju v spolupráci s viacerými pracoviskami UK v Bratislave, Prešovskej univerzity v Prešove a Trnavskej univerzity s podporou kancelárie WHO na Slovensku, Úradu verejného zdravotníctva, ministerstiev zdravotníctva a školstva a detskej organizácie Fénix. Dotazníky mladí vyplňali v máji a júni 2022.

FOTO – JUMPSTORY

Autor: VERONIKA FOLENTOVÁ reportérka

Pohotovosti majú málo špecialistov [🔗](#)

📅 13. 9. 2023, Zdroj: **Hospodárske noviny**, Strana: 15, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **hn, zuzana.dzvonikova@mafraslovakia.sk, Zuzana ...**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Dosah: 12 346 GRP: 0,27 OTS: 0,00 AVE: 3362 EUR

Rubrika: ZDRAVOTNÍCTVO

Rezort zdravotníctva aktuálne rieši problémy s ambulantnou pohotovostnou službou, s detskými lekármi či urgentnými príjmami.

Ministerstvo zdravotníctva dlhodobo upozorňovalo na hroziace problémy s ambulantnou pohotovostnou službou. Reagovalo na početné apely a diskusie so zástupcami pediatriov a pripravilo či pripravuje viaceré návrhy na stabilizáciu situácie s pediatriami a na ambulantných pohotovostných službách či urgentoch s detailnými mechanizmami a postupmi, ako to bude v praxi fungovať.

1. Starostlivosť v pracovné dni

Konkrétnu dohodu v rámci poskytovania všeobecnej ambulantnej starostlivosti, ktorá zabezpečí, aby mali pacienti k dispozícii ambulantných pediatriov päť dní v týždni, predstavil minister zdravotníctva Michal Palkovič na tlačovej konferencii takto: „Dohodli sme sa na zefektívnení dostupnosti ordinačných hodín ambulantnej zdravotnej starostlivosti. Dnes je normatív 35 hodín týždenne a zhodli sme sa, že tento normatív musí byť napĺňaný päť dní v týždni.“

2. Kratšie ordinačné hodiny

Vláda schválila novelu zákona, ktorá upravuje skrátenie ordinačných hodín ambulantných pohotovostných služieb v pracovných dňoch v čase od 16. do 22. hodiny na čas od 16. do 20. hodiny a v dňoch pracovného pokoja v čase od siedmej do 22. hodiny na čas od 8. do 20. hodiny.

3. Za ošetrenie zaplatíte výrazne viac

Zároveň sa v nej navrhuje zvýšenie poplatkov na ambulantných pohotovostných službách z pôvodných dvoch eur na päť eur a na ústavných pohotovostných službách z pôvodných 10 eur na 25 eur a povinnosť samosprávneho kraja, aby pri potvrdení ordinačných hodín dbal na to, aby všeobecná ambulantná starostlivosť bola poskytovaná päť pracovných dní v týždni.

4. Potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti

Návrh vyhlášky rezortu zdravotníctva, ktorou sa mení vyhláška ministerstva zdravotníctva, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia, bol predložený 31. augusta 2023 do medzirezortného pripomienkového konania. Rezort uvedeným návrhom reflektuje na požiadavky z praxe a snaží sa odbremeniť pediatriov od administratívnej záťaže. Návrhom vyhlášky sa ruší povinnosť predkladať potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa vystavené všeobecným lekárom pre deti a dorast. Uvedené potvrdenie, ktoré je potrebné napríklad do školy v prírode, na plavecký a lyžiarsky výcvik či do tábora, sa nahrádza vyhlásením zákonného zástupcu o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa,“ vysvetľuje Petra Lániková, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva.

5. Čo musí uviesť rodič dieťaťa

Zákonný zástupca uvedie, že jeho dieťa je zdravotne spôsobilé na pobyt v kolektíve aj s ohľadom na charakter zotavovacieho podujatia, a napíše, aké lieky jeho dieťa pravidelne užíva a aké choroby má. V prípade, ak rodič nebude vedieť zhodnotiť zdravotný stav dieťaťa, poradí sa s pediatriom. Navrhovaná účinnosť novely je od 1. novembra tohto roka.

6. Rezidentské štúdium sa otvára aj pre špecialistov

Rezidentské štúdium, prostredníctvom ktorého chce ministerstvo zdravotníctva pomôcť pri riešení nedostatku lekárov, tak všeobecných, ako aj špecialistov, sa od 1. októbra otvára pre celkovo 11 špecializácií. Lekári tak môžu absolvovať okrem všeobecného lekárstva a pediatrie aj štúdium napríklad psychiatrie, pneumológie, endokrinológie a ďalších.

7. Zoznam špecializovaných odborov

Rezort zdravotníctva zverejnil na svojej webovej stránke zoznam špecializačných odborov s určením počtu lekárov, ktorí sa môžu zaradiť do rezidentského štúdia s označením samosprávneho kraja, v ktorom po ukončení rezidentského štúdia bude rezident poskytovať ambulantnú zdravotnú starostlivosť. Od 1. októbra 2023 sa do rezidentského programu bude môcť zaradiť až 150 lekárov, z toho 56 v špecializácii všeobecný lekár pre dospelých a 53 v špecializácii pediatria.

8. Prihlásiť sa dá na štyri univerzity

Zaradovanie lekárov do rezidentského štúdia prebieha každoročne 1. februára a 1. októbra. Do rezidentského štúdia sa možno prihlásiť na štyroch univerzitách, a to na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave, na Jesseniovej lekárskej fakulte Univerzity Komenského

v Martine, na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

9. Nová sieť nemocníc

Ministerstvo zdravotníctva zverejnilo na svojom webovom sídle novú výzvu s názvom Nová sieť nemocníc – zlepšenie kvality a efektívnosti ústavnej zdravotnej starostlivosti – doplnenie prístrojového vybavenia nemocníc. Týka sa zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti a je financovaná vo výške 53 839 571 eur bez dane z pridanej hodnoty. Jej cieľom je investovať do prístrojového vybavenia nemocníc, čím sa zefektívni, zmodernizuje a zvýši kvalita poskytovanej ústavnej zdravotnej starostlivosti garantovaná optimalizáciou siete nemocníc.

Zvýšené poplatky na pohotovostiach by mali motivovať pacientov, aby svoje zdravotné ťažkosti riešili už počas dňa s obvodným lekárom.

FOTO: TASR/M. BAUMANN

25

EUR

– toľko by sme mali po novom platiť za ošetrovanie na pohotovosti.

Autor: Zuzana Dzvoničková ©hn zuzana.dzvonikova@mafrasslovakia.sk

Popredná osobnosť slovenskej divadelnej kultúry, Karol Horák, jubiluje

13. 9. 2023, 5:57, Zdroj: teraz.sk, Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 40 916 GRP: 0,91 OTS: 0,01 AVE: 860 EUR

V divadle Horák experimentoval nielen s jazykom, ale aj s mimoslovnými výrazovými prostriedkami. Dramatickým textom vdýchli javiskovú podobu tak slovenské, ako aj zahraničné profesionálne divadlá.

Katarínska Huta/Bratislava 13. septembra (TASR) - Dramatik, prozaik, literárny a divadelný vedec, režisér a pedagóg Karol Horák patrí k významným predstaviteľom slovenskej kultúry. Vďaka jeho sústavnej tvorivej činnosti už viac ako polstoročie úspešne prebieha prehliadka umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska, známa ako Akademický Prešov. "Vďaka tomuto festivalu, vzniká priestor, na ktorom sa vyhraňuje budúca slovenská inteligencia," uviedol pre TASR stále činnorodý jubilant Karol Horák, ktorý sa v stredu 13. septembra dožíva 80 rokov.

Narodil sa 13. septembra 1943 v Katarínskej Hute v okrese Lučenec. V roku 1965 absolvoval štúdium slovenského a ruského jazyka na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove (FF **UPJŠ**, dnes Filozofická fakulta Prešovskej univerzity), kde odvtedy pôsobí ako pedagóg. V rokoch 1971 - 1977 pôsobil ako dramaturg Divadla Jonáša Záborského v Prešove.

Ešte ako vysokoškolský študent založil progresívne študentské Divadlo poézie pri FF **UPJŠ** v Prešove, ktoré sa pod jeho vedením vypracovalo na popredný alternatívny súbor slovenskej divadelnej kultúry. V dramatickej, ale aj v prozaickej tvorbe Karola Horáka dominuje experiment a postmoderné umelecké postupy.

"Horák nás vo svojich hrách varoval pred nami samými. Pred našou neschopnosťou vidieť ďalej ako je koniec nášho humna. Nie len témy jeho hier, ale aj forma je nezvyčajná. Je v nej cítiť inšpiráciu lyrizovanou prózou, jeho hry sú hry metafor, sú to mozaiky obrazov, ale aj historických faktov, na ktoré veľmi ľahko zabúdame," vyjadril sa v súvislosti s tvorbou Karola Horáka divadelný režisér Roman Polák.

V divadle Horák experimentoval nielen s jazykom, ale aj s mimoslovnými výrazovými prostriedkami. Medzi najznámejšie divadelné projekty zo 70. rokov minulého storočia patrí prvá slovenská beztextová inscenácia Džura (1971), ďalej projekty Živý nábytok (1975), Tip-top-biotop alebo Blšinec (1976), ktorými ironizoval klasické divadelné postupy profesionálnych kamenných scén, čím sa stal jedným z kľúčových predstaviteľov vtedajšieho nonkonformného divadla.

Dramatickým textom Karola Horáka vdýchli javiskovú podobu tak slovenské, ako aj zahraničné profesionálne divadlá. Veľmi úspešné boli napríklad inscenácie Romana Poláka, ktorý v Slovenskom komornom divadle v Martine režíroval sedem hier Karola Horáka a podľa jeho hry aj televízny film Nové utrpenie Antona (1998). "Témy hier Karola Horáka boli vždy osobité a polemické. Medzivojnový muž (pozn. - hra inscenovaná v roku 1984) vznikol ešte v bývalom režime a vytváral metaforickú paralelu medzi militarizmom Sovietskeho zväzu a absurdným bojom hlavnej postavy hry proti TRÁVE. Hra Skaza futbalu v meste K. (inscenovaná v roku 1991) reagovala na tragédie mnohých ľudí po okupácii Československa vojskami Varšavskej zmluvy v roku 1968. Futbal sa síce hral v meste K. ďalej, ale s vyfúchanou dušou lopty, ktorú rozstrieľali ruské tanky," uviedol pre TASR Roman Polák.

Samostatnú kapitolu Horákovskej tvorby tvoria hry o významných osobnostiach slovenského národného hnutia v 19. storočí. Na otázku TASR, čo prešovského divadelníka podnietilo k tomu, aby sa venoval práve tejto téme, Karol Horák odpovedal: "Bolo mi čťou, že katedra slovenčiny mi hlavne v 80. rokoch minulého storočia dala možnosť vyučovať literatúru 19. storočia a ja som si vlastne uvedomil, keď som sa dostal do tej problematiky, že tie dejiny, tak ako sme ich my preberali a ako som ich ja mal učiť ďalej, šuštía papierom." V hrách o Jankovi Kráľovi, či Ľudovítovi Štúrovi sa preto usiloval zobrazíť skutočných ľudí, s chybami i s ideálmi, ktoré sa nenaplnili.

Slovenské komorné divadlo v Martine v 90. rokoch našťudovalo hry Evanjelium podľa Jonáša (Záborského), Divný Janko (Apokalypsa podľa Janka Kráľa) (1994), či "... príď kráľovstvo Tvoje ..." alebo Život, skutky a smrť proroka Ľudovíta (1996). Na doskách bratislavského Slovenského národného divadla uviedli Horákovu hru s názvom Nebo, peklo, Kocúrkovo (1995).

Z ďalších dramatických textov, pod ktoré sa autorsky podpísal možno spomenúť diela La Musica (2001), Arbitráž (2002), Spätne zrkadlo (2005), Prachy, žúr a svetlo večné (2007), Buridanov osol (2010), Prorok Štúr a jeho tiene (2015) a Borodáč alebo Tri sestry (2021).

Na archívnej snímke vľavo prezident SR Ivan Gašparovič odovzdal štátne vyznamenania pri príležitosti 21. výročia vzniku Slovenskej republiky 7. januára 2014 v Bratislave, vpravo Príbinov kríž II. triedy preberá Profesor Karol Horák – spisovateľ a dramatik. Foto: TASR/Martin Baumann

Okrem divadelných hier sa Karol Horák venoval aj písaniu prózy, rozhlasových hier či televíznych scenárov. Je autorom experimentálnych próz Dve prózy (1974), Cukor (1976) a Súpis dravcov (1979), rozhlasových hier Európa! Ó, Európa... (1995), Vyššie, tam je srdce (1999), Arbitráž (2002), Hrdza (2004) a televíznych scenárov Národný Hriešnik (1995), Nové utrpenie Antona (1998), ...a ešte dve frašky (1999).

Karol Horák je tiež držiteľom mnohých ocenení. V roku 2014 mu udelil vtedajší prezident Slovenskej republiky (SR) Ivan Gašparovič Príbinov kríž II. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj SR. Zásluhy na propagovaní poľského divadla, najmä jeho alternatívnej a

experimentálnej formy ocenilo aj Poľsko. V roku 2013 získal vyznamenanie Rytiersky kríž Radu za zásluhy Poľskej republiky. V roku 2020 si odniesol ocenenie Krištáľové krídlo (Mimoriadna cena) a Cenu SC AICT za mimoriadny prínos v oblasti divadla.

K 80. narodeninám Karola Horáka mu jeho kolega z divadelnej obce Roman Polák zaželel: "Prajem veľa zdravia, radosť zo svojich blízkych a chuť napísať, či dokončiť, to, čo ešte nedokončil a nenapísal. Je inšpirujúcou súčasťou slovenskej divadelnej kultúry. Som veľmi rád, že sa naše cesty stretli a mohol som mu pomôcť oživiť postavy jeho hier na slovenských javiskách."

Zdroj: Encyklopédia dramatických umení Slovenska (A-L), 1989, monitoringdivadiel.sk

Autor: TASR